2012. december 27., csütörtök • LXX. évfolyam • 301. szám, 20 oldal • 220 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Kellemetlen karácsonyi ajándékot kapott az Európai Bizottságtól a dohánylobbi

- A terv: nagyméretű elrettentő fotókat nyomtatnak a cigarettásdobozokra.
- Évente 65 milliárd illegális szálat szívnak el a kontinensen. **Európai Unió →13**

CHRISTINA VIRAGH, A DÍJNYERTES FORDÍTÓ

Kultúra →16

Korrupció A kormány késlekedik a vállalásaival

Nem tudunk kilépni a forgóajtón

Ötvös Zoltán

Magyarországon változatlanul magasak az üzleti és a politikai élet összefonódásából eredő korrupciós kockázatok. A Transparency International (TI) legutóbb ismertetett korrupcióérzékelési indexe szerint Magyarország 2012-ben 55 pontot ért el, ezzel a vizsgált 176 ország közül a 46. helyet foglalja el. Bár hazánk a régión belül továbbra is viszonylag jól teljesít, hiszen Észtország, Szlovénia és Lengyelország mögött a negyedik helyen végzett, az Európai Unió 27 tagállamából mindössze 19. lett, vagyis az alsó harmadban helyezkedik el. A TI szerint az okok szerteágazóak: a párt- és kampányfinanszírozás átláthatatlan, a magán- és a csoportérdekek a közérdeket kiszorítva érvényesülnek a közhatalom gyakorlása során, a fékek és ellensúlyok rendszere meggyengült, a független állami intézményeket politikai kinevezettek vezetik. Mindez együtt jelentősen csökkenti az állami intézményrendszer ellenálló képességét. Pedig az a látszat alakult ki, hogy a kormány is küzd a korrupció ellen. Számos feladatot jelölt ki a maga számára, amikor áprilisban elfogadta a korrupció elleni intézkedésekről szóló határozatot. A vállalások azonban a megadott határidőkig nem teljesültek. A Társaság a Szabadságjogokért, a TI Magyarország és a K-Monitor is aggasztónak tartja például az új polgári törvénykönyv üzleti titok fogalmára vonatkozó szabályozását, mert az nehezíti a közérdekű adatokhoz való hozzáférést. Az új tervezet lehetőséget ad az állami és önkormányzati szerveknek a szerződéseikkel és beruházásaikkal kapcsolatos kérdések elhárítására – üzleti titokra való hivatkozással.

A GKI Gazdaságkutató Zrt. A korrupció és a közbeszerzési korrupció Magyarországon 2009-es szakmai anyagában arról lehetett olvasni, hogy gyakran a betarthatatlan jogszabályok vezetnek visszás szituációhoz. A vállalatvezetők körében végzett kutatás szerint az eljárások nagyobbik fele fertőzött, s a korrupció a közbeszerzési eljárások 65-75 százalékát befolyásolhatja. Arra a kérdésre, hogy mely személyek a közbeszerzési korrupció kezdeményezői, a válaszolók 70 százaléka a politikusokat, 23 százaléka a szakmai vezetőket, 7 százaléka az alkalmazottakat jelölte meg. Az Ernst & Young májusban ismertetett felmérése alapján a hazai cégek régiós társaiknál is jóval több korrupcióval és vesztegetéssel találkoznak. A magyarországi vállalatok szerint gyakori a megvesztegetés és a korrupció (58 százalék), ami nagyjából megegyezik a kelet- és közép-európai régió vállalatainak véleményével (51 százalék). A megvesztegetés és korrupció szintje magasabb, mint a globális (39 százalék) vagy a nyugat-európai (22 százalék) átlag.

A forgóajtó-jelenség, azaz amikor közhivatalnokok a magánszektorban vagy üzletemberek a közigazgatásban folytatják karrierjüket, kellő szabályozás híján hivatallal való visszaélés, nyerészkedés és illetéktelen befolyásolás táptalaja lehet – egészíti ki a képet a TI Magyarország novemberi tanulmánya. Így például akkor, amikor a magas beosztású döntéshozó – valamely cégnek kedvezve – visszaélhet a ráruházott hatalommal, így alapozva meg jövőbeni állását. Vagy épp egy korábban állami tisztséget betöltő személy, aki időközben egy gazdasági társaság alkalmazottja lett, korábbi kollégáit próbálhatja meg befolyásolni, hogy kedvező döntést hozzanak.

„Speciális, kizárólag a magyarokra jellemző korrupciós mód nincs” – mondta lapunk kérdésére *Alexa Noémi*, a TI Magyarország ügyvezető igazgatója. Arra viszont van példa a világban, hogy egy országban gyorsan és hatékonyan visszaszorították a korrupciót. Csakhogy – figyelmeztet Alexa Noémi – ezt nem a demokráciákra jellemző megoldásokkal érték el például Szingapúrban és Hongkongban. Véleménye szerint hazánkban csak nagyon sok apró lépéssel fékezhető meg ez a jelenség.

Félig már kint van a vízből a turizmus

Rosszul indult 2012 az idegenforgalom számára, a Malév-csőd és a végtörlesztés megrázta a szektort, ám az év második felében az ágazat apró lépésekkel túljutott a válságon. A kínálat alkalmazkodott a megváltozott szokásokhoz: 5-7 nap lett az átlagos utazási idő, keresetté váltak az olcsóbb utak. A hazai piacot továbbra is a wellness-szállodák uralják. **→15** FOTÓ: TEKNŐS MIKLÓS

ÖTÖDIK HASÁB

Blablabla

A kormányfő megnyilatkozott. Kemény vonásokkal az arcán a Magyar Nemzet ünnepi számában, aztán visszafogott mosollyal az ajakán, úgy, ahogyan azokhoz a gyermeteg lelkekhez illik szólni, akik vasárnap esténként a TV2 Frizbijének agymosodájába menekülnek a való világ elől.

Tudjuk tehát, mit és kit keresgél a kormányfő a bulvárban, bár most mintha a kelleténél is kissé ostobábbnak nézte volna a „gyermeteg lelkeket”. Csalódni azért nem csalódtunk, amit kaptunk, színtiszta politikai bulvár volt. A bornírt semmi. Biztos lábakon álló nemzet a megrendült országokkal teli Európa közepén, undorral félretolt, külföldről erőltetett IMF-hitel, a diákságot megértő elnézéssel (le)kezelő kabinet, amelynek soha eszébe sem jutott a tandíj. Meg a választási regisztráció, amely csak azért fontos ennek a jóakaratú hatalomnak, hogy minél többen elmenjenek szavazni. És, hát felvirradt a nagy nap is, mert negyven év óta (ő mondta!) nem kezdődött még úgy új év, mint most: minimálbér-emeléssel, tízszázalékos lakossági rezsicsökkentéssel. Tollvonásra, parancsszóra, mindegy, hogy a béremelést fél évig a költségvetés fizeti, mert a gazdaság már pusztaság, mindegy az energia valódi ára, legfeljebb aki eddig sokat keresett a gázon, áramon, távfűtésen, most majd nem fog. Ez volna a gazdaságpolitika lényege, mert amúgy minden rendben: az államadósság csökken, a költségvetési hiány három éve az uniós szint alatt, külkereskedelmi többletünk van. Arról meg sem itt, sem máshol ne beszéljünk, hogyan rokkan bele az ország nagyobb része ebbe a hazug sikerdömpingbe.

Hopp! Csak növekedés nincs – mondja a kormányfő. De szurkoljunk! Itt hagyjuk is abba, mert ez már bulvárnak is halálosan gyenge. *(A szerk.)*

Vélemény

Szétfagyó éhségsorok

A karácsonyi ételosztáson Friss Róbert azokat fedezte fel, akiknek a nélkülözés megtörte a tartását. **→11**

Széchenyi és az MMA

Hargitai Miklós felidézi, miként is alapított akadémiát a legnagyobb magyar. **→11**

Tízezrek követelik a parlamenttől a Mosoni-Duna megmentését

A térségben élők szerint nem halogatható tovább a Szigetköz vízgazdálkodásának rendbetétele. Illés Zoltán politikai haszonszerzéssel vádolja a kezdeményezőket. **Az ügy →4**

Victor Ponta a kabinet bővítésével kezdte a karcsúsítást

A román kormányfő ígéretet tett a kisebbségek arányos képviseletének szabályozására. Rossz hír viszont, hogy leghamarabb 2016-ban utazhatunk autópályán Erdélybe. **→8**

VÁLOGATOTT TIZENKETTŐ

Cseh teniszezők, Eli Manning, Vlagyimir Klicsko (képünkön), Pep Guardiola – ők a főszereplői az idei sportév legemlékezetesebb pillanatait felelevenítő háromrészes sorozatunk első fejezetének. Ma januártól áprilisig tart az emlékezés négy szerző kalauzolásával. **→19**

FOTÓ: REUTERS – PASCAL LAUENER

9 770237 377046 12301